

گزارش

سارا علیاری

sara.aliyari@gmail.com

چوب کرونا لای چرخ اقتصاد

تراژدی کرونا برای اقتصاد (قسمت دوم)

به صدمه های جدی به بیکر تولید کشور شد. مجموعه چنین عواملی باعث شد به رغم رشد مثبت سال های ۹۵ و ۹۶ پیش بینی تداوم آن برای سال ۹۷، در عمل در سال ۹۷ اقتصاد کشور با رشد منفی ۴.۹ درصدی مواجه شود. نگاهی به رشد بخش های اقتصادی کشور در ۹ ماه ۹۸ حکایت از این دارد که بخش کشاورزی رشد ۳.۲ دهم درصدی بخش صنایع و معدن ۰.۶ درصد و رشد بخش خدمات منفی ۰.۲ درصد بوده است. با توجه به اتفاقات مربوط به ویروس کرونا بر اساس آمار ارائه شده از سوی مرکز آمار ایران در خصوص رشد اقتصادی در ۹ ماهه ۹۸ منفی ۷.۶ درصد خواهد بود از طرف دیگر بانک جهانی رقم رشد اقتصادی ایران را منفی ۷.۸ درصد اعلام و صندوق بین المللی پول هم این شاخص را منفی ۹.۵ درصد پیش بینی کرده است.

اما با توجه به بروز شیوع کرونا پیش بینی ها تعدیل شده و کاهش می یابد به این ترتیب که بانک جهانی رشد اقتصادی ایران پس از شیوع کرونا را و ۰.۱ درصد و صندوق بین المللی پول صفر درصد پیش بینی کرده است.

در واقع پیش بینی صندوق بین المللی پول از رشد تولید ناخالص داخلی ایران پس از شیوع کرونا در سال ۹۹: از رقم های منفی ۸ تا ۸ درصد حکایت دارد.

● دوی مارتن نرخ بیکاری

همچنین وضعیت اشتغال قبل از ویروس کرونا طبق اطلاعات مرکز آمار ایران کشور جمعیت شاغلین کشور را ۲۴ میلیون نفر اعلام کرده که بیشترین سهم را در اختیار بخش خدمات با ۵۰ درصد است. بر اساس گزارشی مرکز آمار نرخ بیکاری در ایران در ۹ ماهه ۹۸ ۱۰.۶ درصد بوده است در حالی که گزارش بانک جهانی نرخ بیکاری در ایران را ۱۱.۹ درصد و گزارش صندوق بین المللی ۱۶.۸ دهم درصد اعلام کرده بود که با توجه به اتفاقات مربوط به شیوع ویروس کرونا به طور قطعی پیش بینی ها تعدیل پیدا کرده و کاهش خواهند یافت.

از آنجایی که مجموعه اشتغال کسب و کارهای آسیب دیده شده از سوی کرونا بر اساس گزارش وزارت کار ۴۸۳ میلیون نفر از که معادل ۲۰ درصد اشتغال کل کشور را تشکیل می دهد پیش بینی می شود که نرخ بیکاری با رشد قابل توجهی روبرو شود به این ترتیب که صندوق بین الملل پول این رقم را حدود ۱۷.۴ درصد برآورد می کند که رقم قابل تامل و نگران کننده ای به شمار می رود.

مهمی از صادرات غیرنفتی به کشورهایی چون عراق، ترکیه و ترکمنستان از طریق مرزهای زمینی انجام میشود که به سرعت تحت تاثیر قرار گرفته اند.

بنابراین میتوان انتظار داشت که در هفته های آتی اثرات شیوع ویروس کرونا بر واردات کشور هم نمایان شود.

● سقوط رشد اقتصادی

تولید ناخالص داخلی کشور به عنوان یکی از مهم ترین متغیرهای کلان اقتصادی در دو سال اخیر وضعیت چندان مناسبی نداشته است. خروج آمریکا از برجام در سال ۹۷ محدودیت های زیادی در حوزه مبادلات مالی و تجاری برای کشور ایجاد کرد. بخش عمده ای از درآمدهای ارزی کشور از محل فروش نفت حاصل می شد. تحریم های مالی و تجاری به افزایش هزینه های مبادلاتی انجامید که این موضوع به نوبه خود تقویت کننده افزایش قیمت ها شد. افزایش نااطمینانی ها و انتظارات تورمی، بی ثباتی در بازار ارز و نوسانات سایر بازارها علاوه بر بی ثبات کردن اقتصاد و افزایش تورم منجر

از لحاظ ارزش یک درصد رشد داشته است اما صادرات در بازه زمانی ۲۲ بهمن تا ۱۳ اسفند حکایت از آن دارد که ۴ میلیون و ۱۱۵ هزار و ۳۲۱ تن کالا به ارزش یک میلیارد و ۲۸۵ میلیون و ۳۵۰ هزار و ۷۵۰ دلار صادر شده که نسبت به این بازه زمانی در سال گذشته به لحاظ وزنی ۲۰ درصد از لحاظ ارزش ۳۰ درصد کاهش داشته است.

● پیشی گرفتن واردات

اگر دو هفته قبل و بعد از شیوع کرونا را در حوزه تجارت غیرنفتی مقایسه کنیم در واردات از لحاظ وزنی ۱۲.۵ درصد رشد را شاهد بودیم و در صادرات کاهش ۳۴ درصدی را از لحاظ وزنی داشته ایم. در این خصوص که چرا در دو هفته پس از شیوع ویروس در ایران صادرات کاهش قابل توجهی داشته است اما واردات افزایش داشته است به نظر می رسد بتوان به این موضوع اشاره کرد که عمده واردات از طریق بندر انجم می شود که کمتر تحت تاثیر شیوع ویروس قرار گرفته است، اما بخش

در شرایطی که آمار مبتلایان به کرونا روز به روز مرزهای ۶ رقمی شدن را در می نوردد و رشد می کند، نگرانی های ناشی از تبعات آن هم لحظه به لحظه بیشتر و بیشتر می شود. سازمان ها و نهادهای اقتصادی با انتشار تحلیل های مختلفی در تلاش هستند تا متولیان و سیاستمداران را از آینده حضور این ویروس و تبعات آن بر اقتصاد آگاه کنند با گذشت ۴ ماه از اولین روزی که این ویروس در چین متولد شد تا امروز که سرتاسر جهان با آن مبارزه می کنند، شاخص های مختلف اقتصادی روند نامطلوبی را در پیش گرفته و صدای هشدارها هر روز بلندتر شده و می شود و کارشناسان از آغاز نشانه های رکود در اقتصاد جهان خبر می دهند.

در حال حاضر نشانه های رکود عمیق در اقتصاد جهانی آغاز شده و شواهد در حال افزایش است و نشانه ها در ماه اسفند (مارس) این موضوع را تایید می کند. کارشناسان و تحلیلگران اقتصادی بر این ادعا هستند که سقوط چشمگیر تجارت، کاهش مصرف و افزایش بیکاری، تا کنون از عواقب ناچیز ضربه به برخی صنایع بوده و این زبان ها ادامه دار خواهد بود. اگرچه اقتصاد ایران به واسطه تحریم ها از اقتصاد دنیا به دور مانده اما تبعات ناشی از این ویروس در این کشور به مانند تمام کشورها روز به روز نمایان تر خواهد شد چراکه این کشور در کنار مبارزه با ویروس کرونا با تحریم ها نیز در حال مبارزه است.

● کرونا و تراز تجاری

بررسی تجارت خارجی غیر نفتی ایران در هشت سال گذشته نشان می دهد که دو سال های ۹۱، ۹۰ و ۹۶ در بقیه سال ها هم واردات و صادرات غیر نفتی نزدیک به هم و پایاپای بودند.

آمار صادرات و واردات غیر نفتی ایران در ۱۱ ماهه نشان می دهد که ارزش تجاری کالاهای غیرنفتی مشمول میعانات گازی برای صادرات ۳۸ میلیارد دلار و برای واردات ۳۹ میلیارد دلار بوده و این در حالی است که همین شاخص در سال ۹۷ یعنی ۱۱ ماهه ۹۷ برای صادرات ۴۴ میلیارد دلار و برای واردات ۲۹ میلیون میلیارد دلار بوده است.

نگاهی گذرا به آمار واردات با وجود شیوع ویروس کرونا نشان می دهد که از ۲۹ بهمن ماه تا ۱۳ اسفند ۲۰۲۰ این شاخص در مقایسه با مدت مشابه آن از لحاظ وزنی ۳۵.۵ درصد و

وزیر نفت خبر داد؛

توافق ۲۲ کشور بر سر کاهش تولید روزانه ۱۰ میلیون بشکه ای

۲۰۲۱ تا آوریل ۲۰۲۲ نیز کاهش عرضه روزانه ۶ میلیون بشکه نفت می شود. وزیر نفت با بیان اینکه این تصمیم دو ساله خواهد بود و برای نخستین بار در تاریخ اوپک، تصمیمی دو ساله اتخاذ می شود، تصریح کرد: این جزو بی سابقه ترین ارقام کاهش تولید در تاریخ اوپک و غیر اوپک هست. وی با اشاره به اینکه همکاری دیگر کشورهای تولیدکننده نفت مانند آمریکا، کانادا و برزیل به این توافق برای کاهش تولید افزوده می شود، اظهار کرد: مشکلات اندکی هم در طول مذاکرات ۱۰ ساعت و ۳۰ دقیقه ای وجود داشت، البته برخی تفاهم ها نیاز به زمان دارد. زنگنه ادامه داد: قرار شد بحث ها و گفت و گوها ادامه یابد، ۲۲ کشور توافق داشتند، اما مکزیک نکات و نگرانی هایی داشت که بررسی آنها نیازمند زمان بود، قرار شد دوباره با این کشور مذاکره شود تا قضیه به سرانجام برسد. پیش نویس بیانیه پایانی نهمین نشست فوق العاده اوپک پلاس آماده شده و قرار است پس از بررسی نهایی در روزهای آینده منتشر شود. ■ وزارت نفت

وزیر نفت جزئیات نشست بیش از ۱۰ ساعته کشورهای عضو و غیر عضو اوپک را تشریح کرد و گفت: ۲۲ کشور بر سر کاهش تولید روزانه ۱۰ میلیون بشکه ای توافق کردند و قرار شد مذاکرات با مکزیک برای نهایی شدن این تصمیم ادامه یابد. بیژن زنگنه پس از پایان توافق از ۱۰ ساعت مذاکره میان وزیران نفت و انرژی ۲۳ کشور عضو و غیر عضو سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) در نهمین نشست فوق العاده اوپک پلاس از طریق ویدئو اظهار کرد: همان طور که گفتیم، توافق برای کاهش روزانه ۱۰ میلیون بشکه ای تولیدکنندگان عضو و غیر عضو اوپک حاصل و قرار شد دیگر تولیدکنندگان نفت جهان نیز به این توافق بپیوندند.

وی افزود: توافق برای کاهش روزانه ۱۰ میلیون بشکه در بازه زمانی نخست (از یکم ماه مه تا پایان ژوئن ۲۰۲۰) دو ماهه است، در بازه زمانی دوم یعنی از یکم ماه ژوئیه تا پایان ۳۱ دسامبر سال ۲۰۲۰ میلادی کاهش عرضه روزانه نفت ۸ میلیون بشکه کاهش خواهد بود، سپس در بازه زمانی سوم از یکم ژانویه

معاون وزیر راه و شهرسازی خبر داد:

طرح جدید دولت برای جهش تولید و رونق مسکن

معاون وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه طرحی را برای جهش تولید مسکن در دستور کار قرار داده و به سازندگان اعلام کرده ایم گفت: هر کس ظرفیتی اعم از زمین، سرمایه یا توان فنی دارد می تواند در این پروژه وارد شود، پیدا کردن خریدار واحدهای مسکونی با دولت است و تا پایان پروژه، روابط سازنده و متقاضی را نظارت می کنیم تا حقی از کسی ضایع نشود. محمودزاده اظهار کرد: با توجه به شعار سال و فرمایش مقام معظم رهبری مبنی بر جهش تولید، طرح جدیدی را به منظور تحقق این هدف در بخش ساخت و ساز، طراحی و همه استانها ابلاغ کردیم. مسلمانا برای ایجاد تحول در بخش مسکن باید توان بخش خصوصی و توان دولت جمع شود. وی افزود: طی آسیب شناسی که در سال های گذشته در خصوص موانع تولید مسکن در بخش خصوصی انجام داده ایم به مواردی برخوردیم که دو مسأله اصلی به نگرانی سازندگان در خصوص فروش محصول نهایی و تامین هزینه مالی و گردش سرمایه مربوط می شود. معاون وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه در برنامه جدید دو نگرانی سازندگان را برطرف کرده ایم گفت: هر فردی که زمین مسکونی یا توان

ساخت یا اعتبار دارد می تواند در این پروژه وارد شود. به طور مثال کسی که مالک زمین است، آورده او تا زمین خواهد بود. متقاضی را ما معرفی می کنیم، بنابراین نگرانی بابت فروش را از بین می بریم. محمودزاده تاکید کرد: درباره هزینه ساخت نیز با تسهیلاتی که بانک در اختیار متقاضی قرار می دهد، واحد مسکونی ساخته می شود. بدین ترتیب نگرانی دوم ناشی از سرمایه در گردش هم برطرف خواهد شد.

معاون مسکن و ساختمان وزیر راه و شهرسازی با اشاره به دغدغه متقاضیان هم اظهار کرد: ممکن است خریداران هم نگرانی هایی درباره تاریخ تحویل واحد، قیمت توافقی شده یا مباحث فنی و اجرایی داشته باشند. دولت با نقش آفرینی در این فرآیند، روابط خریدار و فروشنده را تنظیم و نظارت می کند تا پروسه به پایان برسد.

وی گفت: کسانی که واحد نیمه تمام دارند که در ضوابط و مقررات طرح اقدام ملی مسکن می گنجد، می توانند پروژه خود را معرفی کنند. سپس مالکان می توانند به صحنه ای که در سامانه طرح اقدام ملی قرار داده می شود وارد و پروژه را معرفی کنند. ■ ایسنا

اخبار

ثبت نام در سایت سلامت: شرط

بازگشایی واحد صنفی

مطابق اعلام وزارت بهداشت کلیه واحدهای صنفی و صنعتی باید در سامانه ثبت نام اصناف و صنایع از صبح جمعه مورخ ۲۲ فروردین ماه ثبت نام کنند. در نامه رئیس معاون بهداشت وزارت بهداشت و درمان به مدرس خیابانی معاونت بازرگانی وزارت صنعت آمده است: در راستای اجرای گام دوم کووید-۱۹، فاصله گذاری اجتماعی، مقرر گردید کلیه واحدهای صنفی و صنعتی در سامانه ثبت نام اصناف و صنایع (سایت سلامت) از صبح جمعه مورخ ۲۲ فروردین ماه ثبت نام نمایند. ثبت نام از واحدهای صنعتی و صنفی به مدت ۷ روز ادامه خواهد داشت و در ضمن راهنماها و الزامات سلامت محیط و کار، شاغلین و مشتریان با توجه به تنوع فعالیت پس از تکمیل ثبت نام به صورت الکترونیکی در اختیار افراد قرار می گیرد. همچنین برای استفاده از تمامی راهنماها و الزامات می توانند بعد از این تاریخ به سایت مرکز سلامت محیط و کار مراجعه نمایند. لازم به ذکر است بعد از شروع مجدد فعالیت ها، بازرسان بهداشت محیط و حرفه ای وزارت بهداشت با مشارکت نیروی انتظامی، بازرسان اتاق اصناف و تعزیرات و بازرسان آن وزارت متبوع به محل های مورد نظر مراجعه و در صورت عدم ثبت نام در سایت ابلاغی وزارت بهداشت، فعالیت و محل کار را متوقف و تعطیل می نمایند. ■ تسنیم

رکود ۳۰۰ درصدی بازار موبایل

رئیس هیئت مدیره انجمن واردکنندگان موبایل، تبلت و لوازم جانبی از رکود ۳۰۰ درصدی در حوزه موبایل نسبت به شب عید سال گذشته خبر داد. حسین غریب ران رئیس هیات مدیره انجمن واردکنندگان موبایل با اشاره به وضعیت بازار موبایل اظهار کرد: با وجود افزایش واردات موبایل در دی ماه به دلیل شیوع کرونا میزان فروش موبایل در بازار نسبت به مدت مشابه سال گذشته با رکود ۶۰ درصدی مواجه شد.

رئیس هیات مدیره انجمن واردکنندگان موبایل تصریح کرد: تعطیلی کسب و کارهای غیرضروری در استان تهران به دلیل قطع زنجیره کرونا اقدام مثبتی است، اما ادامه این شرایط به اقتصاد کشور لطمه وارد می کند. وی افزود: به دلیل عدم امکان واردات کالا از دبی، عراق و سایر مبادی دیگر، واردات این شرکت های فعال از ۲۰ اسفند به صفر رسیده است و فروشنندگان موبایل و تجهیزات جانبی نیز با رکود ۳۰۰ درصدی مواجه شدند. غروی ران عنوان کرد: مشکلات مربوط به مالیات و مهلت پرداخت به فعالان این حوزه تا ۳۰ فروردین نیازمند بازنگری دارد. ■ میزان

اختلاف آماری بانک مرکزی و مرکز آمار

بعد از اعلام نرخ تورم ۴۱ درصدی از سوی بانک مرکزی، مجدداً بحث اختلاف آماری دو مرکز اصلی انتشار آمار در کشور خیزش کرده است.

مرکز آمار ایران نرخ رشد اقتصادی با نفت و بدون نفت کشور در ۹ ماهه سال ۱۳۹۸ را به ترتیب منفی ۷.۶ و صفر درصد اعلام می کند. این مرکز نرخ تورم کشور را نیز در سال ۱۳۹۸ معادل ۲۴.۸ درصد گزارش نموده است.

برده دوم: رئیس کل بانک مرکزی در اینستاگرام نرخ رشد اقتصادی با نفت و بدون نفت کشور در ۹ ماهه سال ۱۳۹۸ را به ترتیب ۶.۷ منفی و مثبت ۱.۳ درصد اعلام می نماید، علاوه بر این بانک مرکزی گزارشی نرخ تورم سال ۱۳۹۸ را معادل ۴۱.۳ درصد اعلام نموده است. چنانچه ملاحظه می گردد اختلاف آماری گزارش شده مرکز آمار ایران و بانک مرکزی درباره دو مورد از کلیدی ترین متغیرهای اقتصادی کشور بسیار جدی است. مثلاً بیش از ۶ درصد اختلاف در ارقام نرخ تورم سال ۱۳۹۸ در کشور موضوعی نیست که بهسادگی بتوان از آن عبور کرد. ■ تسنیم

خبر

رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین مطرح کرد: دوراهی معیشت و سلامت غلط است

رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین با اشاره به اینکه انتخاب بین معیشت و سلامت مردم دوراهی نیست، گفت: باید راهکاری بیابیم که هر دو موضوع را در بر بگیرد نه اینکه یکی قربانی دیگری شود. مجیدرضا حریری در خصوص اثرات شیوع ویروس کرونا بر روی اقتصاد کشور اظهار داشت: اگر از زاویه دید مردم به این موضوع نگاه کنیم توقع حمایت بیشتر دارند، همان طور که در سایر کشورها دولت ها

خبر

وزیر صمت تشریح کرد:

طرح های وزارت صمت برای توسعه دانش بنیان ها

وزیر صنعت، معدن و تجارت از تعریف ۵ طرح بزرگ برای توسعه فناوری و محصولات دانش بنیان در سال جهش تولید خبر داد. رضا رحمانی، با اشاره به اینکه جهش تولید به عنوان یک عامل حیاتی در کشور گفت: مسئولان و فعالان جوان در عرصه علم و فناوری نقش تعیین کننده ای می توانند داشته باشند و در برنامه های تدوین شده از سوی وزارت صمت برای سال جهش تولید، توسعه فناوری و محصولات دانش بنیان به

خبر

مدیرکل دفتر توسعه بازار آبریان سازمان

شیلات اعلام کرد:

ارزآوری ۳۹۲ میلیون دلاری صادرات آبریان

مدیرکل دفتر بهبود کیفیت، فراوری و توسعه بازار آبریان سازمان شیلات گفت: در ۱۰ ماهه سال گذشته، ۳۹۲ میلیون دلار محصولات شیلاتی به خارج از کشور صادر شده است. عیسی گلشاهی اظهار کرد: در ۱۰ ماهه سال ۹۸، ۱۲۱ هزار تن انواع ماهی تازه و منجمد، ماهیان زینتی، انواع محصولات و فرآوردهای شیلاتی، کنسرو، خوراک آبریان، و سایر

برای حمایت از مردم کمک های بلاعوض پرداخت کرده و برای دستمزد بگیران نیز منابع نقدی در نظر گرفته اند زیرا این موضوع برای کارگران روزمزد و یا فصلی از اهمیت زیادی برخوردار است.

وی با بیان اینکه در کشور ما نیز شاید لازم باشد برای حمایت بیشتر از این کارگران کمک های نقدی انجام شود، گفت: کمک نقدی و بلاعوض به دلیل تورم را بودن، مورد تأیید و قبول مسئولان نیست ولی شاید لازم باشد یک تورم اضافه ای را در کوتاه مدت برای حمایت از مردم به خصوص هفت دهک جامعه، بپذیرد، و یا با پرداخت وام های بدون بهره به آنها کمک کند.

ثیس اتاق بازرگانی ایران و چین تصریح کرد: مشکل اقتصاد ما این است که ثروت به صورت نامعادله تقسیم شده (حال این ثروت به صورت قانونی و یا غیر قانونی بدست آمده باشد) و همچنین سیستم دریافت مالیات در کشور نیز با مشکلاتی روبه رو است و همه این مسائل در چنین شرایط حساس خود را نشان می دهد. ■ تسنیم